

Żemigła, Maria

Jubileusz profesora Andrzeja Abramowicza

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 43/2, 187-190

1998

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(z Instytutu Filozofii i Socjologii PAN) i prof. dr hab. Stefana Zameckiego (z Instytutu Historii Nauki PAN). Skupia przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych i filozoficznych z ośrodków całego kraju. Posiedzenia odbywają się raz w miesiącu – w przedostatni piątek miesiąca, w Instytucie Historii Nauki PAN.

W pierwszym kwartale 1998 r. odbyły się trzy spotkania. Pierwsze posiedzenie odbyło się 23 stycznia, na którym dr Agnieszka Lekka-Kowalik z Wydziału Filozofii KUL przedstawiła referat pt. *Wybory tematów badawczych w nauce jako decyzje moralne. O potrzeby etyki badań naukowych*. 20 lutego Monika Walczak z Wydziału Filozofii KUL wygłosiła referat pt. *Klasyczna koncepcja racjonalności*. Na trzecim posiedzeniu 20 marca ks. prof. dr Andrzej Bronk z Sekcji Filozofii Teoretycznej KUL przedstawił referat pt. *Rola prawdy w kulturze*.

W drugim kwartale 1998 r. odbyły się trzy spotkania. Pierwsze posiedzenie odbyło się 17 kwietnia, na którym prof. Barbara Tuchańska z Katedry Filozofii Uniwersytetu Łódzkiego przedstawiła referat pt. *Tworzenie wiedzy w społeczno-historycznym byciu*. 22 maja prof. Aldona Pobjewska z Uniwersytetu Łódzkiego wygłosiła referat pt. *Nowy przedmiot badań nauki – koncepcja „środowiska” Jacoba von Vexkuella*. Na trzecim posiedzeniu 19 czerwca prof. Wojciech Wrzosek z Instytutu Historii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza przedstawił referat pt. *Losy źródła historycznego (refleksje na marginesie idei R.G. Collingwooda)*.

Małgorzata Olszewska
(Warszawa)

JUBILEUSZ PROFESORA ANDRZEJA ABRAMOWICZA

W 1998 r. mija 50 lat od czasu gdy Andrzej Abramowicz zajął się archeologią. Łódzkie środowisko naukowe, a przede wszystkim grono przyjaciół, wykorzystało tę datę. Dnia 27 lutego tegoż roku zorganizowano uroczyste sympozjum składając

Jubilatowi w ten sposób podziękowanie za dotychczasowy dorobek naukowy i prosząc o jego pomnażanie w przyszłości.

Gospodarzami uroczystości byli prof. dr hab. Stanisław Liszewski, prezes Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, rektor Uniwersytetu Łódzkiego oraz prof. dr hab. Tadeusz Poklewski-Kozieł, kierownik Oddziału Łódzkiego Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Sympozjum odbyło się w siedzibie Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 179.

Jubilata i jego gości powitał Prezes ŁTN. Podkreślił On znaczenie Andrzeja Abramowicza jako członka ŁTN, w którym Jubilat jest od 1968 r. W ramach Towarzystwa Andrzej Abramowicz pracował w Prezydium Wydziału II, kierował Komisją Historyczną, był członkiem redakcji, a później redaktorem „Acta Archaeologica Lodziensia” serii wydawanej przez ŁTN od czterdziestu lat.

Następnie głos zabrał prof. dr hab. Tadeusz Poklewski-Kozieł. Mówił o przyjacielu i o przyjaźni trwającej między nimi nieprzerwanie prawie pół wieku. O człowieku wysoce moralnym, etycznym, który bez reszty poświęcił się nauce archeologii i historii archeologii. W sposób szczególny podkreślił metodę pracy Andrzeja Abramowicza, Jego dokładność, szczegółowość, wnikliwość zarówno w terenie, jak i w pracach gabinetowych. Jako teoretyk badań naukowych w zakresie archeologii Andrzej Abramowicz jest współtwórcą i wykładawcą metodyki tej pracy. Jako archeolog-badacz terenowy wykształcił w Polsce i we Francji wiele osób w tym zakresie. Mówca podkreślił ogromne zaangażowanie Jubilata w redagowaniu „Inventaria Archaeologica-Pologne”. Przez trzydzieści pięć lat Andrzej Abramowicz zredagował 65 zeszytów tej serii. Kończąc życzył Przyjacielowi dalszych prac naukowych z zakresu archeologii i historii archeologii.

Prof. dr hab. Mirosława Drozd-Piasecka, zastępca dyrektora Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk zabierając głos podkreśliła przede wszystkim działalność Andrzeja Abramowicza w Instytucie i jego Radzie Naukowej, udział w promowaniu doktorów oraz przygotowaniu i przeprowadzaniu przewodów habilitacyjnych. W sposób szczególny podkreśliła fakt, iż Profesor Andrzej Abramowicz przepracował w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN (przed zmianą nazwy w Instytucie Historii Kultury Materialnej PAN) czterdzieści trzy lata. Uzyskał w nim wszystkie stopnie i tytuły naukowe: doktora w 1961 r., dr habilitowanego w 1976 r., docenta w 1968 r., profesora nadzwyczajnego w 1974 r., profesora zwyczajnego w 1982 r. Podkreśliła także, iż jest On autorem 155 prac w tym 10 książek samodzielnych i 5 we współautorstwie. Za udział w opracowaniu III tomu *Historii Nauki Polskiej* otrzymał nagrodę Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk. Po raz drugi otrzymał ją za książkę *Dzieje zainteresowań starożytnych w Polsce*.

Doc. dr hab. Krzysztof Jakubowski, dyrektor Muzeum Ziemi w Warszawie, członek Prezydium Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN, podkreślił wieloletni udział Jubilata w pracach Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN. Mówił o Jego rozprawach z dziedziny historii nauki, przypomniał uczestnictwo w sympozjach

naukowych, poświęconych wybitnym uczonym polskim, między innymi Stanisławowi Staszicowi, Joachimowi Lelewelowi, Janowi Jonstonowi. Prof. dr hab. Lech Leciejewicz, kierownik Oddziału Wrocławskiego Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, przyjaciel Andrzeja Abramowicza od pięćdziesięciu lat, przekazał Mu życzenia z upoważnienia Prezydium Rady Naukowej IAiE PAN. Prof. dr hab. Bogusław Gediga natomiast złożył gratulacje Jubilatowi w imieniu Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych PAN, którego członkiem z wyboru prof. Abramowicz jest od początku powstania Komitetu.

Dr Krzysztof Güttler, Dyrektor Biura Oddziału PAN w Łodzi przeczytał List Gratulacyjny od profesor Marii Olszewskiej Członka Korespondenta PAN Przewodniczącej Oddziału Łódzkiego PAN. Następnie kilkadziesiąt osób składało życzenia prywatne i także od łódzkich Instytucji Archeologicznych.

Podczas uroczystości Andrzejowi Abramowiczowi wręczono Księgę Jubileuszową *Archeologia i starożytnicy*, dedykowaną przez przyjaciół i kolegów Profesorowi w 70 rocznicę urodzin, a wydaną staraniem Oddziału w Łodzi IAiE PAN.

Oficjalne spotkanie zakończył Jubilat wykładem zatytułowanym *Wspomnienie o sobie i swoich mistrzach*. Urodził się On 14 stycznia 1926 r. w Lublinie w rodzinie nauczycieli. Szkołę Powszechną ukończył w Poroninie koło Zakopanego w 1939 r. Wojnę spędził w Lublinie. Po wyzwoleniu wyjechał wraz z rodziną do Łodzi i tu w 1948 r. zdał maturę i w tym samym roku rozpoczął studia wyższe na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Łódzkiego. Naukę rozpoczął na kierunku prehistorii pod kierunkiem profesora Konrada Jażdżewskiego. Studia ukończył w 1952 r. uzyskując tytuł magistra filozofii w zakresie prehistorii. Oprócz studiów pod kierunkiem Konrada Jażdżewskiego, które odbywał aż do sfinalizowania doktoratu, uczestniczył przez kilkanaście lat w seminarium historii powszechnej średniowiecza i historii historiografii prowadzonych przez profesora Mariana Henryka Serejskiego na Uniwersytecie Łódzki. Profesor Andrzej Abramowicz powiedział, że Rodzina – Ojciec, Matka i ciotka, a później profesorowie Jażdżewski i Serejski mieli ogromny udział w tworzeniu Jgo osobowości. Rodzina nauczyła Go miłować książki, a profesorowie miłować naukę.

W Jubileuszu wzięło udział około 100 osób. Znaleźli się między innymi profesorowie: Tadeusz Krzemiński, geograf z Uniwersytetu Łódzkiego; Jerzy Kmieciński, Lech Kajzer i Romana Gupieńcowa, archeolodzy z Uniwersytetu Łódzkiego; Jan Szymczak, dziekan Wydziału Historyczno-Filozoficznego Uniwersytetu Łódzkiego; Andrzej Nowakowski, dziekan Wydziału Historyczno-Filozoficznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; Andrzej Kola, archeolog z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu; Krzysztof Wachowski, kierownik Katedry Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego; Tadeusz Malinowski z WUSP w Zielonej Górze; Stanisław Suchodolski, IAiE PAN; Docent Ryszard Grygiel, dyrektor Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Przesłano około dwudziestu depeš i listów gratulacyjnych z Polski i Francji (Pryż, Lyon, Montpellier).

Na Jubileusz staraniem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Archeologów Polskich wydano w serii *Sylwetki Łódzkich Uczonych* zeszyt 42 poświęcony Profesorowi Andrzejowi Abramowiczowi. Szczególnym wydarzeniem uroczystości była promocja książki Andrzeja Abramowicza *Rzeczy, idee i maski. Jacques Boucher de Perthes (1788–1868)*, wydanej przez Komitet Historii Nauki i Techniki PAN.

Spotkanie kontynuowano w warunkach nieoficjalnych przy lampce wina.

Maria Żemigata
(Łódź)